

ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมจากประสบการณ์ของพยาบาลที่ปฏิบัติงาน
ในหอผู้ป่วยหนัก

Ethical Dilemmas Experienced by Nurses Working in
Intensive Care Units

กาญจดา รักษชาติ
Kanda Rukchart

เลขพญ.	RT.120.15 1162 2543 ค.2
Order Key	28832
Bib Key	177623
	10 ก.ค. 2543

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Nursing Science Thesis in Adult Nursing

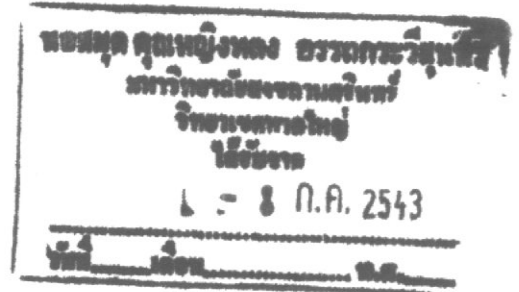
Prince of Songkla University

2543

ชื่อวิทยานิพนธ์ ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมจากประสบการณ์ของพยาบาลที่ปฏิบัติงาน
ในหอผู้ป่วยหนัก

ผู้เขียน นางกาญจดา รักชาติ
สาขาวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่
ปีการศึกษา 2542

บทคัดย่อ

การศึกษาเกี่ยวกับประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมจากประสบการณ์ของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์ เฮอร์มินิวติก ผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักจำนวน 10 ราย ของโรงพยาบาล 2 แห่งในภาคใต้ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2542 ถึง เดือนมีนาคม 2543 โดยการสัมภาษณ์เจาะลึกร่วมกับการบันทึกเทป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแปลความหมายของปรากฏการณ์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความหมายของประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม พยาบาลผู้ให้ข้อมูลให้ความหมายของประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมไว้ 4 ลักษณะ คือ (1) ไม่แน่ใจว่าจะไปทางไหนดี (2) บางสิ่งที่ทำไปก็ยังไม่แน่ใจว่าถูกหรือผิด (3) ต้องเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งที่ใจไม่ยอมเลือก และ (4) เป็นปัญหาที่แก้ไม่ได้เพราะไร้อำนาจ โดยมี ความรู้สึกต่อประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม ใน 3 ลักษณะ คือ (1) เบื่อหน่ายท้อใจในการทำงาน (2) อึดอัด ขัดใจ ไร้อิสระ และ (3) โดดเดี่ยวที่ต้องแก้ปัญหาลำพังคนเดียว สำหรับ ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมที่พยาบาลในหอผู้ป่วยหนักประสบในการปฏิบัติงาน มี 7 ประเด็น ดังนี้คือ (1) ต้องการช่วยเหลือแต่อยู่นอกเหนืออำนาจ (2) อยากทำหน้าที่แทนคนไข้แต่อยากคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพ (3) ยึดชีวิตหรือยึดความทุกข์ทรมาน (4) ใครควรตัดสินใจ (5) ไม่รู้จะบอกอย่างไรจึงจะเกิดผลดีกับทุกฝ่าย (6) พันธะหน้าที่ต่อวิชาชีพกับหน้าที่ต่อตนเอง และ (7) จำใจต้องทำตามเพราะด้อยอำนาจ ซึ่ง การแก้ไขประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม มี 7 วิธีคือ (1) แสดงบทบาทหน้าที่แห่งวิชาชีพ (2) มีปัญหาปรึกษาผู้ร่วมงาน (3) ปลง (4) หาเหตุผลให้ตัวเองสบายใจ (5) ระบายความรู้สึก (6) ใช้เวลารักษาใจ และ (7) เมื่อแก้ปัญหาไม่ได้ก็ให้ผู้อื่นช่วย ส่วน ผลจากการแก้ไขประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม มีทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งผลทางบวก

จากการแก้ไขประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม มี 4 ลักษณะคือ (1) พอใจและภาคภูมิใจที่ได้ทำ
เพื่อผู้ป่วย (2) สบายใจที่ได้ระบายความรู้สึก (3) อย่างน้อยก็ได้คงสัมพันธภาพ และ
(4) ผู้ป่วยได้รับซึ่งการดูแลที่ดี ส่วนผลทางลบจากการแก้ไขประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม มี
4 ลักษณะ คือ (1) ยังค้างคาใจเพราะปัญหายังไม่ได้แก้ (2) สัมพันธภาพเสื่อมถอย (3) ด้อย
คุณค่าที่ไม่สามารถช่วยคนไข้ได้ และ (4) ถูกตำหนิจากคนไข้ทั้งที่ไม่ใช่ความผิดตน

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขประเด็นขัดแย้งทาง
จริยธรรมที่เกิดขึ้นในหอผู้ป่วยหนักและเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร
การพยาบาล และการศึกษาพยาบาล

Thesis Title	Ethical Dilemmas Experienced by Nurses Working in Intensive Care units
Author	Mrs. Kanda Rukchart
Major Program	Adult Nursing
Academic Year	1999

Abstract

This hermeneutic phenomenological study aimed to describe and explain nurses' experiences of ethical dilemmas while working in intensive care units. Informants included 10 female nurses working in intensive care units from two hospitals in southern Thailand. Data were collected during November 1999 to March 2000, using in-depth interviews with tape-recording. Phenomenological interpretation was used to analyze the data. The findings were described as follow:

Meanings of ethical dilemmas were described as (1) indecision, (2) not confident of their judgment, (3) how to make a decision, and (4) lack of solution because of lack of power. Informants reflected their feeling when facing ethical dilemmas as (1) boresome, (2) frustrated & lack of freedom, and (3) loneliness in solving problems. Ethical dilemmas experienced by the informants included (1) willing to help but unable to do (2) acting as patients' advocacy vs maintaining relationship, (3) prolonging life or prolonging suffering, (4) who should make decision, (5) how to give information that is good for everyone, (6) professional obligation and duty to self, and (7) being forced to comply with a decision due to lack of authority. Seven resolutions of ethical dilemmas were (1) taking professional action, (2) consulting with colleagues, (3) plong (unconditional acceptance), (4) rationalization, (5) debriefing, (6) time heals, and (7) calling for help. There were positive and negative effects from taking actions in resolving the ethical dilemmas. The positive effects included (1) to be proud when helping patients, (2) feel good (3) at least to maintain relations, and

(4) patients received good care. The negative effects included (1) an unresolved feeling due to lack of a proper solution, (2) poor relationship, (3) low self-esteem, and (4) being blamed from patients. This study can be used as a guideline to deal with ethical dilemmas in nursing practice, nursing administration and nursing education.